

QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

S.T.O. PRIM IMHALLEF JOSEPH AZZOPARDI – PRESIDENT

ONOR. IMHALLEF JOSEPH ZAMMIT McKEON

ONOR. IMHALLEF GIOVANNI M. GRIXTI

Appell Nru. 8/2014/3

Ir-Repubblika ta' Malta

Vs

Christopher Bartolo

Illum 3 ta' April, 2019

Il-Qorti,

DIGRIET DWAR TALBA TAL-APPELLANT CHRISTOPHER BARTOLO BIEX DIN IL-QORTI TASSUMI L-FUNZJONI TA' QORTI TA' DROGA.

Rat it-talba tal-appellant Christopher Bartolo kif postulata fir-rikors tieghu tat-18 ta' Frar, 2019 li bih talab lil din il-Qorti tassumi l-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga u tirreferi lill-appellant quddiem il-Bord ta' Riabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabdu bid-Droga u dan ai termini tal-artikolu 8 tal-Kap 537 tal-ligijiet ta' Malta;

Rat id-digriet taghha tat-18 ta' Frar, 2019 li bih ordnat notifika tar-rikors lill-Avukat Generali bi zmien jumejn ghar-risposta;

Rat ir-risposta tal-Avukat Generali prezentata fir-registru ta' din il-Qorti fit-28 ta' Frar 2019 li biha wiegeb li t-talba tar-rikorrent ghandha tkun michud ghar-ragunijiet hemm infraskritti;

Rat l-atti processwali;

Ikkunsidrat:

1. Illi t-talba tar-rikorrenti potenzjalment turriskontra zewg ostakoli: dik li l-ammont ta' droga in mertu teccedi dak l-ammont ravvizat fil-ligi u li din il-Qorti *qua* Qorti ta' Appell Kriminali (Sede Superjuri) hija eskluza mill-portata tal-Kapitolu 537;

2. Illi ir-rikorrenti qieghed jinvoka l-artikolu 8 tal-Kapitolu 537 tal-ligijiet ta' Malta li bih qorti tista' tintalab tassumi l-funzjonijiet ta' Qorti ta' Droga u tibghat l-atti quddiem il-Bord ta' Riabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabdu bid-Droga skond liema procedura, f'kaz li l-Bord jiddikjara lill-persuna akkuzata hielsa mid-dipendenza fuq id-droga, l-Qorti ma tapplikax it-terminu minimu mandatorju ta' prigionerija jew l-eskluzjoni tal-applikazzjoni tal-ordni ta' *probation* jew tas-suspensjoni tat-terminu ta' prigionerija;

3. Illi akkuzat jista' jinvoka dan id-dritt moghti lilu mill-artikolu 8 skond il-parametri ta' dak l-artikolu li jinkludu *inter alia* li d-droga mertu tal-kawza ma tkunx in excess tal-ammonti indikati fil-Linji Gwida fir-Raba' Skeda tal-Kap 101. Fil-kaz odjern d-droga involuta hija Cannabis u l-ammont indikat fil-Linji Gwida tar-Raba' Skeda ghal-dik id-droga huwa ta' anqas minn 300 gramma. L-ammont ta' droga cannabis misjuba fil-pussess tal-appellant u analizzat mill-Ixjenzat Godwin Sammut

(fol 113 *et seq* atti processwali) huwa ta' 167.52 gramma b'purita' ta' tmienja fil-mija. Gara izda, illi waqt l-interrogatorju, l-appellant kien ammetta li kien jixtri u jbigħ droga cannabis fi kwantita' li allura teccedi sew it-300 gramma ndikata fir-Raba' Skeda. Meta tressaq dwar dan kollu, l-appellant kien ametta l-akkuzi kollha migjuba kontra tieghu, kien dikjarat hati u kkundannat għal-terminu ta' prigunerija ta' hames snin u għall-multa ta' hmistax-il elf ewro;

4. Minn din is-sentenza l-appellant interpona appell, dak pendentu quddiem din il-Qorti u fil-mori intavola ukoll proceduri ta' natura kostituzzjonali rigwardanti iz-zewg stqarrijiet tieghu li fihom kien stqarr l-involvement tieghu dwar ammonti ta' droga 1 hinn minn dik misjuba fi hwejjgu, il-167 gramma cannabis. Dawk il-proceduri kienu konkluzi b'sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali tal-5 t'Ottubru, 2018 fl-ismijiet Christopher Bartolo vs Avukat Generali – Rikors 92/16 JPG (esebita a *folio* 116 tal-process) bis-segweni *decide* ;

Għar-ragunijiet premissi tilqa' l-appell tal-intimat, tirrevoka s-sentenza appellata u minflok, tilqa' l-eccezzjoni tal-intimati in kwantu l-proceduri odjerni huma intempestivi, u tordna, minflok, li biex ma jsehhx ksur tad-drittijiet tar-rikorrent ma jsirx aktar uzu fil-proceduri kriminali miz-zewg stqarrijiet rilaxxjati mir-rikorrent. (Kopja in atti)

5. L-appellant spjega kif dan il-process jinsab fi stadju ta' appell quddiem din il-Qorti wara sejbien ta' htija mill-Qorti Kriminali u din il-Qorti zzid li l-atti juru illi l-appellant kien misjub hati wara ammissjoni minnu registrata;

6. L-appellant għalhekk jikkontendi illi huwa issa għandu jwiegeb biss dwar il-167 gramma cannabis misjub fi hwejjgu u mhux dwar il-kumplament u b'hekk huwa fil-parametri tar-Raba' Skeda, *ergo* ukoll f'dawk tal-artikolu 8 al-Kap 537;

7. L-appellant jikkontendi ukoll illi bis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Mario Zammit** [Q. Kost 18.7.2017] id-dritt tieghu li jinvoka il-Kapitolu 537 issa huwa ukoll estiz fi stadju ta' appell;

8. Fir-risposta tieghu, l-Avukat Generali josserva illi minkejja l-ordni tal-Qorti Kostituzzjonali sabiex ma jsirx aktar uzu miz-zewg stqarrijiet tal-appellant, l-istess appellant kien xehed quddiem il-Magistrat Inkwirenti, Dr. Josette Demicoli, fl-1 ta' Gunju 2013 u qatt ma talab u wisq anqas ottjena l-isfilz ta' dik id-deposizzjoni guramentata. L-Avukat Generali jaghmel referenza ghas-sentenza tal-Prim'Awla tal-Qorti Civili (Sede Kostituzzjonali) fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Josianne Azzopardi** tal-10 ta' Mejju 2017 li f'kaz simili ordnat li oltre li ma jsirx uzu mill-istqarrija tal-akkuzata ma jsirx ukoll uzu mix-xhieda guramentata moghtija mill-akkuzata quddiem Magistrat Inkwirenti. Ir-rimedju kostituzzjonali li ottjena l-appellant odjern huwa differenti ghaliex huwa qatt ma talab u qatt ma inghata rimedju dwar ix-xhieda minnu moghtija quddiem il-Magistrat Inkwirenti. Jigi ghalhekk li l-appellant kien ammetta ghal traffikar ta' droga fuq medda ta' zmien dwar ammonti akbar minn dak ta' 167 gramma cannabis;

9. Illi in sostenn tal-argument tieghu, l-Avukat Generali ghamel referenza ghas-sentenzi fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Amanda Agius** [Q. Kost] 22.2.2013; **Il-Pulizija vs Tyrone Fenech** [Q. Kost] 22.2.2013 u **Il-Pulizija vs Renald Baldacchino** [Q. Kost] 6.2.2015;

10. L-Avukat Generali jopponi ukoll it-talba tar-rikorrent appellant fuq il-premessa illi din il-Qorti ma tistax tassumi l-funzjoni ta' Qorti ta' Droga ghaliex il-Kapitolu 537 ma japplikax ghal din il-Qorti u in rigward jaghmel zewg osservazzjonijiet. Jargumenta illi is-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Mario Zammit** (citata *supra*) kienet dwar it-thaddim tal-Kap 537 mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Inferjuri) u mhux mill-Qorti Kriminali jew mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Superjuri) bhal

fil-kaz odjern. Inoltre, ghalkemm l-artikolu 8(6A) tal-Kap 537 jipprovdi li l-Qorti li tassumi din il-funzjoni tista' tkun dik fi grad tal-appell, is-subinciz (1) tal-istess artikolu jipprekludi l-applikabilita' tal-Kap 537 meta r-reat ikun wiehed dwar droga fi kwantita li jissoggetta lill-akkuzat ghal-proceduri quddiem il-Qorti Kriminali;

Ikkunsidrat:

11. Illi kif preventivament indikat, it-talba tar-rikorrenti hija rinfaccjata b'dawn iz-zewg ostakoli. Il-kwistjoni tal-ammont ta' droga involuta hija fil-fatt il-qofol tal-appell pendenti quddiem din il-Qorti, liema appell huwa limitat ghal piena kominata mill-Qorti Kriminali u fejn l-appellant qed jitlob il-konferma tas-sentenza kwantu s-sejbien ta' htija fuq ammissjoni u r-riforma taghha kwantu l-piena;

12. Illi dak il-mertu ghad irid ikun deciz u issa fi hdan, minn naha, l-ordni tal-Qorti Kostituzzjonali sabiex ma jsirx aktar uzu mill-istqarrijiet tal-appellant u minn naha 'l ohra fi hdan l-osservazzjoni tal-Avukat Generali li l-atti processwali jakkludu xhieda guramentata tal-istess appellant quddiem Magistrat Inkwirenti li dwarha ma talab ebda rimedju;

13. Illi ghalhekk l-appellant ma jistax awtomatikament jikkonkludi li ghaliex ma jistax isir uzu mill-istqarrijiet tieghu allura l-kwistjoni tirrizolvi ruhha fuq id-droga fattwalment misjuba fill-pussess tieghu u li hi anqas mill-ammont indikat fil-Linji Gwida. Dak il-mertu ghadu *sub judice* u tali konkluzzjoni da parti tal-appellant hija ghalhekk intempestiva;

14. Dan jorbot ukoll ma' dak li jipprovdi is-subinciz (1) tal-artikolu 8 tal-Kap 537 hawn riprodott in parte:

8 (1) Meta l-persuna akkuzata hija mixlija b'reat kontra l-ligijiet dwar id-droga fir-rigward ta' kwantita' ta' droga projbita li, irrespettivament mit-tip tad-droga jew mill-purita' ma taqbiz il-kwantita' ta' droga elenkata fil-Linji Gwida li

jinsabu fir-Raba' Skeda tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluza jew fir-Raba' Skeda tal-Ordinanza dwar il-Professjoni Medika u l-Profesjonijiet li ghandhom x'jaqsmu maghha bhala kwantita' ta' droga li tindika li l-persuna akkuzata m'ghandhiex tigi riferita ghal proceduri quddiem il-Qorti Kriminali... [sottolinar tal-Qorti]

15. L-ordni tal-Avukat Generali mahrug fit-termini tal-artikolu 22(2) tal-Kapitolu 101 (Dok BCS3 fol 11) kien sabiex l-akkuzat jitressaq quddiem il-Qorti Kriminali u fil-fatt kien processat minn dik l-istess Qorti. Issa jekk id-diskrezzjoni ezercitata mill-Avukat Generali skond il-ligi kif vigenti dak iz-zmien kienitx bazata fuq l-allegat ammont jew le ma taghmel ebda differenza, f'dan l-istadju, la darba l-istess ammont jissupera dak indikat fil-Linji Gwida anke jekk din hija kwistjoni rimessa ghar-risoluzzjoni b'sentenza ta' din il-Qorti;

16. Dwar it-tieni ostakolu rigwardanti l-eskluzzjoni ta' din il-Qorti mill-portata tal-Kapitolu 537, tajjeb li jinghadu kelmtejn dwar l-evoluzzjoni ta' dan il-Kap introdott fis-sistema legali taghna bl-Att I tal-2015. Bil-ligi kif originarjament promulgata, il-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Inferjuri) kienet diversi drabi rriteniet fid-digriet taghha illi bhala Qorti ta' Appell hija eskluzza milli tassumi l-funzjonijiet ta' Qorti ta' Droga. Dawk id-decizjonijiet wasslu fil-kulmini taghhom wara referenza kostituzzjonali mill-istess Qorti b'ezitu ta' sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali citata *supra* **Il-Pulizja vs Mario Zammit** u sussegwenti bdil fil-ligi bl-Att XXXII tal-2018 bl-inkluzjoni *inter alia* tas-subartikolu gdid (6A) tal-artikolu 8 li jindika li qorti tista' tkun ukoll qorti fi grad ta' appell;

17. Ezaminata s-sentenza Mario Zammit, jemergi dak osservat mill-Avukat Generali, igifieri li Mario Zammit kien misjub hati fuq ammissjoni tieghu stess mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali. Kien fl-istadju tal-appell quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Inferjuri) li dik il-Qorti ghamlet referenza lill-Prim'Awla tal-Qorti Civili (Sede Kostituzzjonali) u

meta l-Qorti Kostituzzjonali ddeterminat l-appell minn din tal-ahhar, ikkonkludiet illi n-nuqqas ta' applikabilita' tal-Kapitolu 537 fi stadju ta' appell huwa leziv tad-dritt Konvenzjonali tieghu fl-artikolu 7. Issa, fid-decide taghha, il-Qorti Kostituzzjonali rriteniet illi *ladarba bl-intoduzzjoni tal-Att tas-sena 2015, min bhal Mario Zammit kien tressa quddiem il-Qrati Kriminali akkuzat b'reati konnessi mad-droga u l-proceduri ghadhom pendenti, jista' jekk jikkonkorru c-cirkostanzi indikata fl-Artikolu 8 tal-Att, jibbenefika minn trattament u piena anqas, u l-beneficcju li taghti dik il-ligi ghandu japplika retrospettivament favur Mario Zammit;*

18. Issa meta l-Qorti Kostituzzjonali ghamlet referenza ghall-“Qrati Kriminali”, certament ma kienitx qed tirreferi ghall-Qorti Kriminali izda logikament ghall-Qorti tal-Magistrati bhal Qorti ta' Gudikatura Kriminali u l-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Inferjuri) ghaliex dak il-kaz kien jitratta propju wiehed migjub quddiem il-Qorti tal-Magistrati u deciz minnha;

19. In konkluzzjoni, jekk l-artikolu 8 (1) jeskludi dawk il-kazijiet li huma soggetti ghall-proceduri quddiem il-Qorti Kriminali, isegwi li jeskludi ukoll kull kaz migjub quddiem din il-Qorti mill-Qorti Kriminali.

20. Ghal dawn ir-ragunijiet, it-talba tar-rikorrenti kif postulata fir-rikors tieghu tat-18 ta' Frar, 2019 qed tkun michuda.

Joseph Azzopardi

Prim Imhalled

Joseph Zammit McKeon

Imhalled

Giovanni G Grixti

Imhalled